

**LIETUVOS RESPUBLIKOS
CIVILINIO PROCESO KODEKSO 65, 80, 93, 135, 142, 147, 177, 189, 225, 231
STRAIPSNIŲ PAKEITIMO IR KODEKSO PAPILDYMO 231¹, 231² STRAIPSNIAIS
ĮSTATYMAS**

2017 m. birželio 29 d. Nr. XIII-535
Vilnius

1 straipsnis. 65 straipsnio pakeitimas

Papildyti 65 straipsnio 1 dalį 7 punktu:

„7) jeigu jis šioje byloje vykdė teisminę mediaciją arba vykdė mediaciją dėl ginčo tarp tų pačių šalių, dėl to paties dalyko ir tuo pačiu pagrindu.“

2 straipsnis. 80 straipsnio pakeitimas

Papildyti 80 straipsnį 8 dalimi:

„8. Jeigu prieš kreipdamosi į teismą šalys ginčą sprendė mediacijos būdu, mokama 75 procentai šio straipsnio 1 dalyje nurodytos mokėtinos žyminio mokesčio sumos, bet ne mažiau kaip penki eurai. Šioje dalyje nurodytu atveju teismui turi būti pateikti rašytiniai įrodymai apie ginčo sprendimą mediacijos būdu. Šioje dalyje nurodyta žyminio mokesčio lengvata netaikoma, jeigu paaiškėja, kad šalis prašymą perduoti ginčą spręsti mediacijos būdu pareiškė nesąžiningai arba nesąžiningai naudojos mediacija, arba mediacijos metu reiškė nesąžiningus prašymus. Šioje dalyje nurodyta žyminio mokesčio lengvata taip pat netaikoma, kai Lietuvos Respublikos mediacijos įstatymo nustatyta tvarka buvo vykdoma privalomoji mediacija.“

3 straipsnis. 93 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 93 straipsnio 4 dalį ir ją išdėstyti taip:

„4. Teismas gali nukrypti nuo šio straipsnio 1, 2 ir 3 dalyse nustatytų bylinėjimosi išlaidų paskirstymo taisyklių, atsižvelgdamas į tai, ar šalių procesinis elgesys buvo tinkamas, ir įvertindamas priežastis, dėl kurių susidarė bylinėjimosi išlaidos. Šalies procesinis elgesys laikomas tinkamu, jeigu ji sąžiningai naudojos procesinėmis teisėmis ir sąžiningai atliko procesines pareigas. Teismas, nustatęs, kad šalis neargumentuotai atsisakė pasinaudoti privalomąja mediacija arba prašymą perduoti ginčą spręsti mediacijos būdu pareiškė nesąžiningai, arba nesąžiningai naudojos mediacija, arba mediacijos metu reiškė nesąžiningus

prašymus, taip pat gali nukrypti nuo šio straipsnio 1, 2 ir 3 dalyse nustatytų bylinėjimosi išlaidų paskirstymo taisyklių.“

4 straipsnis. 135 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 135 straipsnio 1 dalies 7 punktą ir jį išdėstyti taip:

„7) ieškovo nuomonė dėl taikos sutarties sudarymo galimybių, kai ieškovas pageidauja ją pateikti, ir dėl ketinimo bei galimybių ginčą spręsti teisminės mediacijos būdu.“

5 straipsnis. 142 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 142 straipsnio 2 dalies 6 punktą ir jį išdėstyti taip:

„6) atsakovo nuomonė dėl taikos sutarties sudarymo galimybių, kai atsakovas pageidauja ją pateikti, ir dėl ketinimo bei galimybių ginčą spręsti teisminės mediacijos būdu.“

6 straipsnis. 147 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 147 straipsnio 3 dalį ir ją išdėstyti taip:

„3. Teismas gali taikyti laikinąsias apsaugos priemones, remdamasis pagrįstu rašytiniu suinteresuoto asmens prašymu dėl laikinųjų apsaugos priemonių taikymo, iki ieškinio teismui pareiškimo dienos. Paduodamas šis prašymas, pareiškėjas turi nurodyti priežastis, dėl kurių ieškinys nebuvo pareikštas kartu su šiuo prašymu, pateikti įrodymus, patvirtinančius grėsmę pareiškėjo interesams, ir sumokėti šio Kodekso 80 straipsnio 5 dalyje nustatytą žyminį mokestį ir pusės šio Kodekso 80 straipsnio 1 dalyje numatyto žyminio mokesčio dydžio užstatą. Prašant taikyti laikinąsias apsaugos priemones, kurios susijusios su nacionaliniuose ar užsienio arbitražuose arba užsienio teismuose nagrinėtinomis bylomis, mokamas trijų šimtų eurų užstatas. Motyvuotu ir įrodymais pagrįstu pareiškėjo prašymu dėl sunkios jo turtinės padėties teismas nutartimi užstato dydį gali sumažinti. Teismas, pritaikęs laikinąsias apsaugos priemones, nustato terminą, per kurį turi būti pareikštas ieškinys. Šis terminas negali būti ilgesnis kaip keturiolika dienų. Jeigu ieškinys turi būti reiškiamas užsienio teismui ar arbitražui, terminas negali būti ilgesnis kaip trisdešimt dienų. Jeigu prieš pareiškiant ieškinį teismui įstatymų nustatytais atvejais privaloma pasinaudoti privalomąja mediacija, terminas, per kurį turi būti pareikštas ieškinys, pradedamas skaičiuoti nuo privalomosios mediacijos pabaigos dienos. Šiuo atveju pareiškėjas kartu su prašymu dėl laikinųjų apsaugos priemonių taikymo privalo pateikti duomenis apie kreipimąsi dėl privalomosios mediacijos, o pasibaigus privalomajai mediacijai – nedelsdamas pranešti teismui apie privalomosios mediacijos pabaigą. Nepareiškus per teismo nustatytą terminą ieškinio, laikinosios apsaugos priemonės panaikinamos. Kai ieškinys nepareiškiamas dėl suinteresuoto asmens kaltės, užstatas negražinamas. Šioje dalyje nurodytas prašymas dėl

laikinių apsaugos priemonių taikymo turi būti paduodamas teismui, kuris pagal teisingumo taisyklės turi nagrinėti patį ieškinį. Prašymas dėl laikinių apsaugos priemonių, susijusių su užsienio teisme arba užsienio ar nacionaliniame arbitraže nagrinėtina byla, taikymo paduodamas Vilniaus apygardos teismui.“

7 straipsnis. 177 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 177 straipsnio 5 dalį ir ją išdėstyti taip:

„5. Duomenys, gauti mediacijos metu, negali būti įrodymais civiliniame procese, išskyrus Lietuvos Respublikos mediacijos įstatyme nustatytus atvejus.“

8 straipsnis. 189 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 189 straipsnio 2 dalies 5 punktą ir jį išdėstyti taip:

„5) mediatoriai – apie aplinkybes, kurias jie sužinojo mediacijos metu;“.

9 straipsnis. 225 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 225 straipsnio 2 punktą ir jį išdėstyti taip:

„2) nusiunčia atsakovui ir tretiesiems asmenims pareikšto ieškinio ir jo priedų kopijas, informaciją apie galimybę ginčą spręsti teisminės mediacijos būdu su siūlymu šalims šia galimybe pasinaudoti;“.

10 straipsnis. 231 straipsnio pakeitimas

1. Pakeisti 231 straipsnio 1 dalį ir ją išdėstyti taip:

„1. Teismas, parengiamojo teismo posėdžio metu nustatęs ginčo esmę, pasiūlo šalims pasiekti priimtina abiem šalims susitarimą ir sudaryti taikos sutartį, taip pat praneša šalims apie galimybę ginčą spręsti teisminės mediacijos būdu ir pasiūlo šalims šia galimybe pasinaudoti. Teismas imasi priemonių šalims sutaisyti. Šalių prašymu arba sutikimu, laikantis šio Kodekso, Lietuvos Respublikos mediacijos įstatymo ir Teisėjų tarybos nustatytos tvarkos, gali būti vykdoma teisminė mediacija. Mediatorius negali dalyvauti nagrinėjant bylą iš esmės.“

2. Pakeisti 231 straipsnio 3 dalį ir ją išdėstyti taip:

„3. Parengiamojo teismo posėdžio metu šalių sudaryta taikos sutartis patvirtinama pagal šio Kodekso 140 straipsnio 3 dalyje nustatytas taisykles. Teisminės mediacijos metu ginčo šalims pasiekus taiką susitarimą ir pasirašius taikos sutartį, šią sutartį šio Kodekso 140 straipsnio 3 dalyje nustatyta tvarka tvirtina civilinę bylą nagrinėjantis teisėjas. Kai teisminę mediaciją vykdo pats civilinę bylą nagrinėjantis teisėjas, jis turi teisę šio Kodekso 140 straipsnio 3 dalyje nustatyta tvarka patvirtinti ginčo šalių sudarytą taikos sutartį.“

11 straipsnis. Kodekso papildymas 231¹ straipsniu

Papildyti Kodeksą 231¹ straipsniu:

„231¹ straipsnis. Ginčo perdavimas spręsti teisminės mediacijos būdu

1. Ginčo perdavimą spręsti teisminės mediacijos būdu gali inicijuoti civilinę bylą nagrinėjantis teisėjas (teisėjų kolegija) arba bet kuri šalis. Ginčas perduodamas spręsti teisminės mediacijos būdu civilinę bylą nagrinėjančio teisėjo (teisėjų kolegijos) nutartimi, kai teismas išaiškina šalims teisminės mediacijos esmę, yra gautas šalių sutikimas arba prašymas perduoti ginčą spręsti teisminės mediacijos būdu. Bylą nagrinėjantis teisėjas (teisėjų kolegija), nustatęs (nustačiusi) didelę taikaus ginčo sprendimo tikimybę, gali perduoti ginčą privalomai spręsti teisminės mediacijos būdu.

2. Teisėjas, nagrinėdamas civilinę bylą, šalių sutikimu gali nuspręsti pats vykdyti mediaciją, jei jis yra mediatorius, arba parinkti ir skirti kitą mediatorių, kuris yra teisėjas, pagal galimybes atsižvelgęs į abiejų šalių suderintą nuomonę dėl mediatoriaus, kuris yra teisėjas, kandidatūros, arba pranešti Valstybės garantuojamos teisinės pagalbos tarnybai apie tai, kad reikia parinkti mediatorių iš Lietuvos Respublikos mediatorių sąrašo. Mediatorius skiriamas tik gavus jo rašytinį sutikimą.

3. Šio straipsnio 1 dalyje nurodyta nutartimi bylos nagrinėjimas atidedamas ir nustatomas tikslus kito teismo posėdžio laikas. Iki jo teisminė mediacija turi būti baigta vykdyti. Mediatoriaus teikimu terminas, kuriam buvo atidėtas bylos nagrinėjimas, gali būti pratęstas civilinę bylą nagrinėjančio teisėjo (teisėjų kolegijos) nutartimi. Šiuo atveju nustatomas naujas tikslus kito teismo posėdžio laikas.

4. Kai yra priimta šio straipsnio 1 dalyje nurodyta nutartis perduoti ginčą spręsti teisminės mediacijos būdu ir teisminę mediaciją vykdys ne civilinę bylą nagrinėjantis teisėjas ir ne kitas mediatorius, kuris yra teisėjas, teismas nedelsdamas praneša Valstybės garantuojamos teisinės pagalbos tarnybai apie tai, kad reikia iš Lietuvos Respublikos mediatorių sąrašo parinkti mediatorių, kuris vykdys teisminę mediaciją konkrečioje byloje. Šiame teismo pranešime nurodoma ginčo esmė, bylos šalys, bylos kategorija. Apie iš Lietuvos Respublikos mediatorių sąrašo parinktą ir paskirtą mediatorių Valstybės garantuojamos teisinės pagalbos tarnyba praneša teismui ne vėliau kaip per tris darbo dienas nuo mediatoriaus paskyrimo dienos.

5. Mediatorius, paskirtas vykdyti teisminę mediaciją, per penkias darbo dienas nuo paskyrimo privalo susikurti mediatoriaus paskyrą Lietuvos teismų informacinės sistemos Viešųjų elektroninių paslaugų posistemėje.

6. Kol vyksta teisminė mediacija, sustabdomi šiame Kodekse ir kituose įstatymuose nustatyti skundų padavimo ir (ar) bylų nagrinėjimo terminai.“

12 straipsnis. Kodekso papildymas 231² straipsniu

Papildyti Kodeksą 231² straipsniu:

„231² straipsnis. Mediatoriaus skyrimas ir susipažinimas su civilinės bylos medžiaga

1. Mediatorius skiriamas vykdyti teisminę mediaciją Lietuvos Respublikos mediacijos įstatymo nustatyta tvarka. Jeigu teisminę mediaciją vykdytų civilinę bylą nagrinėjantis teisėjas, jo sutikimas vykdyti teisminę mediaciją įforminamas nutartimi. Prieš duodamas sutikimą vykdyti teisminę mediaciją, mediatorius turi teisę gauti šio Kodekso 231¹ straipsnio 4 dalyje nurodytą informaciją apie ginčo esmę, bylos šalis, bylos kategoriją.

2. Mediatorius turi nusišalinti nuo ginčo sprendimo teisminės mediacijos būdu, jeigu:

1) jis su ginčo šalimi ar kitu dalyvaujančiu byloje asmeniu susijęs tokiais teisiniais santykiais, dėl kurių bylos baigtis gali turėti įtakos mediatoriaus teisėms arba pareigoms;

2) jis su ginčo šalimis ar kitais dalyvaujančiais byloje asmenimis susijęs giminystės (tiesiosios aukštutinės ir tiesiosios žemutinės linijos giminaičiai, tikrieji bei netikrieji broliai ir seserys, tėviai ir įvaikiai) ar svainystės ryšiais;

3) jį su viena iš ginčo šalių ar kitais dalyvaujančiais byloje asmenimis sieja santuoka, globos ar rūpybos santykiai; šis pagrindas galioja ir tais atvejais, kai santuoka, globa ar rūpyba yra pasibaigusi;

4) jis buvo arba yra vienos iš ginčo šalių arba kitų dalyvaujančių byloje asmenų atstovas;

5) jis pats, jo sutuoktinis (sugyventinis) arba jo artimieji giminaičiai yra tiesiogiai ar netiesiogiai suinteresuoti bylos baigtimi;

6) jis dalyvavo priimant sprendimą byloje žemesnės ar aukštesnės instancijos teisme arba šioje byloje dalyvavo kaip liudytojas, ekspertas, prokuroras, valstybės ar savivaldybės institucijos atstovas;

7) yra kitų aplinkybių, kurios kelia abejonių dėl jo nešališkumo.

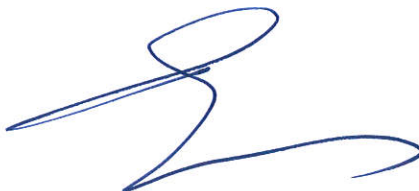
3. Paskirtam mediatoriui teisminės mediacijos laikotarpiu sudaromos sąlygos susipažinti su civiline byla arba mediatoriaus prašymu civilinė byla jam perduodama pasirašytinai. Mediatorius iki teismo nutartyje nustatyto civilinės bylos posėdžio laiko privalo grąžinti civilinę bylą teisėjui (teisėjų kolegijai).“

13 straipsnis. Įstatymo įsigaliojimas

Šis įstatymas įsigalioja 2019 m. sausio 1 d.

Skelbiu šį Lietuvos Respublikos Seimo priimtą įstatymą.

Respublikos Prezidentė

Dalia Grybauskaitė